Lietas Nr. 11200029816
Lietas arhīva Nr. K13-0066-17/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Dobelē 2017. gada 2. martā

Dobeles rajona tiesa
tiesnese I. Putra
piedaloties prokuroram M. Ābomam
aizstāvim J. Ernstsonam

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. D/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] Tiesas izmeklēšanā tiesa konstatēja, ka /pers. D/ izdarījis zādzību nelielā apmērā.

2016. gada 29. maijā ap plkst. 9.30 /pers. D/SIA "Mārksmens" piederošajā veikalā "Top", Ausmas ielā 20, Dobelē radās noziedzīgs nodoms izdarīt svešas kustamas mantas zādzību. Īstenojot noziedzīgo nodomu, mantkārīgu motīvu vadīts, iedzīvošanās nolūkā /pers. D/ veikala tirdzniecības zālē no plaukta paņēma divas 0,2 l tilpuma alus "Tip-Top" pudeles 3,18 *euro* vērtībā (vienas pudeles vērtība 1,59 *euro*), ko, turot rokās un pārdevējai redzot, iznesa no veikala telpām, par preci nesamaksājot, un izmantoja to savām vajadzībām, tādējādi nodarot cietušajam materiālo zaudējumu 3,18 *euro*.

Ar šādām savām darbībām /pers. D/ izdarīja Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] Cietušā SIA "Mārksmens" pieteiktā kaitējuma kompensācija par mantisko zaudējumu 3,35 *euro* netiek uzturēta, jo materiālie zaudējumi cietušajam 3,18 *euro* ir atlīdzināti, savukārt mantisko zaudējumu 0,17 *euro* par CD disku, kurā veikts zādzības ieraksts, cietušais uzskata par nebūtisku.

[3] Uz tiesas sēdi cietušā pārstāvis nebija ieradies. Cietušā pārstāvim par tiesa sēdes laiku un vietu paziņots laikus, nosūtot pavēsti. No cietušā saņemts iesniegums ar lūgumu iztiesāt lietu bez cietušā klātbūtnes.

Tiesa nekonstatēja šķēršļus lietas iztiesāšanai bez cietušā pārstāvja klātbūtnes, tāpēc saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 469. panta otro daļu nolēma lietu iztiesāt bez cietušā SIA "Mārksmens" pārstāvja piedalīšanās.

[4] Tiesas sēdē /pers. D/ savu vainu atzina pilnībā un tiesai apliecināja, ka apsūdzībā norādītās darbības neapstrīd, jo tās atbilst faktiskajiem apstākļiem. Piekrīt pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai, jo pierādījumus lietā neapstrīd. Izdarīto nožēlo, solīja tiesai turpmāk censties tādas zādzības neizdarīt.

Aizstāvis tiesas sēdē norādīja, ka nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi.

Prokurors norādīja, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499. pantā paredzētie apstākļi.

Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesa, ievērojot apsūdzētā, aizstāvja un prokurora izteiktos viedokļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzina savu vainu viņam izvirzītajā apsūdzībā un piekrita neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā. Tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainu.

Motīvu daļa

[5] Apsūdzētā darbības par noziedzīgo nodarījumu ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas, jo apsūdzētais ir izdarījis zādzību nelielā apmērā. Apsūdzētā vaina lietā ir pierādīta. Apsūdzētais par izdarīto noziedzīgo nodarījumu ir sodāms.

[6] Saskaņā ar Krimināllikuma 180. panta pirmo daļu par zādzību nelielā apmērā soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

Atbilstoši Krimināllikuma 35. panta otrajai daļai soda mērķis ir aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46. pantu, nosakot soda veidu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un tā radīto kaitējumu, viņa personību, bet nosakot soda mēru apsūdzētajam, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst cietušā, sabiedrības un pārkāpēja interesēm. Visu iesaistīto pušu interešu ievērošana ir svarīgs priekšnosacījums efektīvai krimināsodu politikai. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, bet tiesiskais instruments, kas var mazināt ar noziedzīgo nodarījumu radītās sāpes un ciešanas, kā arī atturēt personas no pārkāpumu izdarīšanas *(sk. Judins A. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista Vārds, 19.03.2013., Nr. 11 (762)).*

[7] Saskaņā ar Krimināllikuma 7. pantu Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums klasificējams kā mazāk smags noziegums, ar kuru apdraudēts citas personas īpašums un nodarīti materiālie zaudējumi.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499. panta trešās daļas nosacījumiem tiesas izmeklēšanā, pārbaudot apsūdzētās personas raksturojošos datus, tiesa konstatēja, ka apsūdzētais nav precējies, dzīvo kopā ar vecākiem, apgādājamo personu nav, ar deviņu klašu izglītību, nestrādā, nav reģistrējies Valsts nodarbinātības dienestā kā bezdarbnieks, ir gadījuma darbi, kuros nopelna vidēji mēnesī ap 300 *euro,* dzīvo /adrese/, iepriekš 2 reizes sodīts, pēdējo reizi ar Dobeles rajona prokuratūras prokurora priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 180. panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 76 stundām. Piespiedu darbs izciests 2016. gada 27. aprīlī, pēdējā sodāmība nav noņemta vai dzēsta, vairākkārt administratīvi sodīts.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48. panta pirmās daļas 1. punktu kā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta pirmās daļas trešo punktu un otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošiem apstākļiem tiesa atzīst to, ka apsūdzētais cietušajam SIA "Mārksmens" labprātīgi atlīdzinājis zaudējumus un savu vainu vaļsirdīgi atzina un izdarīto nožēloja.

[8] Nosakot soda veidu apsūdzētajam, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais izdarījis mazāk smagu noziegumu. Noziegums izdarīts atklāti. Apsūdzētais ar savām darbībām ir radījis materiālos zaudējumus cietušajam, tie ir nelieli, un apsūdzētais tos labprātīgi atīdzinājis.

Tāpat tiesa ņem vērā personas raksturojošos datus un attieksmi pret izdarīto pārkāpumu, proti, apsūdzētais nožēlo izdarīto, sola tādus noziegumus vairs neizdarīt, ir apņēmies risināt nodarbinātības jautājumu.

Tiesa ņem vērā arī to, ka apsūdzētais, piekrizdams pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai tiesas izmeklēšanā, izvēlējies vienkāršāka procesa veidu un paātrinājis vienkāršāku krimināltiesisko attiecību noregulēšanu.

Ņemot vērā minēto, tiesas ieskatā Krimināllikuma 35. pantā noteiktais soda mērķis tiks sasniegts ar mazāk ierobežojoša soda piemērošanu, konkrēti, apsūdzētajam piemērojams piespiedu darbs, jo brīvības atņemšanas sods vai naudas sods nav atbilstošs un lietderīgs. Brīvības atņemšana būtu atbilstošāka gadījumā, ja apsūdzētais izvairītos no iepriekš piespriestā piespiedu darba izpildes, savukārt naudas sods nav atbilstošs un lietderīgs, jo apsūdzētajam ienākumi nav regulāri un tie ir nelieli.

Piespriežot sodu piespiedu darba veidā, apsūdzētais tiks iesaistīts sabiedrībai nepieciešamos darbos bez atlīdzības, un piespiedu darbs ir sabiedrībai būtiski lietderīgāks nekā brīvības atņemšanas sods. Piespiedu darba izciešanas rezultātā apsūdzētais tiks motivēts laboties. Tiesa nekonstatē apstākļus, kuri liegtu apsūdzētajam izpildīt piespiedu darbu. Arī pats apsūdzētais atzina, ka tam nav nekādu škēršļu izpildīt piespiedu darbus.

[9] Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā, ka lietā ir konstatēti divi atbildību mīkstinoši apstākļi un viens atbildību pastiprinošs apstāklis, līdz ar to sods nosakāms nedaudz virs minimālās robežas.

[10] Apsūdzētajam piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā *(lietas 23. lapa)*. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka apsūdzētais varētu izvairīties no sprieduma izpildes, tāpēc piemērotais drošības līdzeklis atceļams pēc sprieduma spēkā stāšanās.

[11] Tiesas sēdē pēc norīkojuma apsūdzētā aizstāvībai piedalījās zvērināts advokāts J. Ernstsons.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 84. pantam un Ministru kabineta 2009. gada 22. decembra noteikumiem Nr. 1493 "Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksas kārtību" par advokāta darbu pēc tiesas norīkojuma tiesas sēdē J. Ernstsonam no valsts līdzekļiem izmaksājami 102,85 *euro*.

Apsūdzetais nav maznodrošināts un viņam ik mēnesi ir ienākumi, kas iegūti regulāros gadījuma darbos, kas liedz apsūdzēto atbrīvot no procesuālo izdevumu piedziņas, tāpēc saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368. panta pirmo daļu procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētā.

[12] Iztiesājot lietu, tiesa saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240. pantu izlemj par turpmāko rīcību ar lietiskajiem pierādījumiem. Tiesa atzīst, ka lietiskais pierādījums – CD kompaktdisks atstājams pie krimināllietas materiāliem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 368., 499., 511., 512., 520., 527., 528., 529. un 530. pantu, tiesa

nosprieda

atzīt par vainīgu /pers. D/ noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180. panta pirmajā daļā un sodīt ar piespiedu darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām.

Uzlikt pienākumu /pers. D/ pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai 10 (desmit) darba dienu laikā no dienas, kad stājies spēkā tiesas spriedums.

Atcelt drošības līdzekli – uzturēšanās noteiktā vietā – pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā procesuālos izdevumus – aizstāvja Jāņa Ernstsona darba samaksu par juridiskās palīdzības sniegšanu 102,85 *euro* (simtu divi *euro*, 85 *euro* centi), nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietisko pierādījumu – CD kompaktdisku glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Spriedumu par piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt 10 dienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Dobeles rajona tiesai.

Pilna sprieduma pieejamības diena 2017. gada 7. marts.

Tiesnese I. Putra